

จริยธรรมทางวิทยาศาสตร์ของหมอบรัดเลย์และคณะมิชชันนารี

นางสาว ณัฐชนก ชื่นใจ

ก่อนหน้าที่ดิฉันจะศึกษาเรื่องจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์ ดิฉันเคยคิดว่าทุกการทดลองที่ใช้สิ่งมีชีวิตนั้นเป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมทั้งหมดแต่แล้วทำไมยังมีคนนำมาทดลองอีก เมื่อได้มาศึกษาเรื่องนี้มากขึ้นทำให้ความสงสัยนั้นหมดลง ในเรื่องการทดลองกับสิ่งมีชีวิต “นักวิทยาศาสตร์ควรใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า มีประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด” ดังตัวอย่างที่ฉันนำมาเป็นการทดลองของหมอบรัดเลย์และคณะมิชชันนารี

ฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดีเสียจริงที่พวกมิชชันนารีคิดหาวิธีนำหนองเชื้อฉีดเข้าไปในตัวโคที่มีสุขภาพดีมาเพื่อทำให้มันเป็นโรคแล้วนำเชื้อที่ได้มาปลูกที่คนเพื่อป้องกันโรคไข้ทรพิษ เป็นเรื่องที่ไม่น่าให้อภัยมากสำหรับฉัน แต่อาจารย์ผู้สอนวิชาจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์(คุณาริรัตน์ พิริยพันธุ์สกุล) แนะนำให้ฉันมองให้ลึกกว่านั้น หากไม่ยอมเสียสละชีวิตโค คนที่เป็นโรคก็ต้องตายลงจำนวนมาก ผู้เป็นโรคมีตั้งแต่คนสามัญชนหมู่ข้าราชการจนถึงพระมหากษัตริย์ ในพระราชพงศาวดารสมัยกรุงศรีอยุธยาได้บันทึกไว้ว่า สมเด็จพระบรมราชาที่ ๔ หน่อพุทธางกูร และสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ได้ประชวรด้วยไข้ทรพิษเสด็จสวรรคตทั้งสองพระองค์ แต่หลังจากที่ได้เชื้อจากโคแล้วก็นำมาปลูกให้กับเหล่าข้าราชการสามัญชนทั้งหลายทำให้บุคคลเหล่านี้ไม่เสียชีวิตด้วยโรคไข้ทรพิษและสามารถทำงานให้แก่ประเทศได้ดังเดิม นี่เป็นหลักการจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์อย่างหนึ่งกล่าวถึงประสิทธิผลว่า “นักวิทยาศาสตร์ควรใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างรู้คุณค่า มีประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด” ดังนั้นจึงถือว่าหากเรานำสิ่งมีชีวิตมาทดลองแล้วใช้ให้คุ้มค่านั้นก็เป็นสิ่งที่ดีเมื่อเทียบกับชีวิตคนจำนวนมาก

หมอบรัดเลย์และคณะมิชชันนารีเมื่อคิดค้นเรื่องการปลูกฝีได้แล้วก็ไม่ได้นำเก็บไว้เป็นความรู้ส่วนตัวแต่ได้สอนวิชาปลูกฝีแก่หมอลวง ให้ไปปลูกฝีทั้งในวังและนอกวัง เป็นความใจกว้างของหมอบรัดเลย์และคณะมิชชันนารี ซึ่งก็ตรงกับหลักการจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์ที่ว่า “นักวิทยาศาสตร์ควรจะแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ผลวิจัย วิธีการ แนวคิด เทคนิคและเครื่องมือต่าง ๆ แก่กันและกัน และควรจะอนุญาตให้นักวิทยาศาสตร์คนอื่นๆ ทบทวนและวิพากษ์วิจารณ์งานและแนวคิดใหม่ๆ ของตนด้วย” เป็นเหตุให้ช่วยชีวิตเจ้านายและข้าราชการไว้ได้เป็นจำนวนมาก

ในส่วนตัวหมอบรัดเลย์ นอกจากจะลงมือผลิตหนองฝีแล้ว ยังได้แต่ง ตำราปลูกฝีโค ขึ้น ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และเขียนลงพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือจดหมายเหตุบางกอกรีคอดเดอ ของท่าน ก็ตรงกับหลักการจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์เรื่องการให้การศึกษาที่ว่า “นักวิทยาศาสตร์ควรจะให้การศึกษาหรือความรู้แก่นักวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ และรับประกันว่าพวกเขาได้เรียนรู้ว่าจะปฏิบัติหรือทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ให้ดีได้อย่างไร รวมถึงแจ้งให้สาธารณชนได้ทราบเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์” ทำให้คนไทยได้รู้จักวิธีการรักษาที่ทันสมัยยิ่งขึ้น เรื่องการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษเป็นเรื่องที่ต้องยกย่องหมอบรัดเลย์และคณะมิชชันนารีเป็นอย่างมากที่เสียสละ และตั้งใจช่วยอย่างแท้จริง เพราะถ้าไม่มีคณะดังกล่าวนี้แล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะมีคนตายอีกมากน้อยเท่าใด

จากการศึกษาทำให้ฉันได้รู้ว่าการใช้สิ่งมีชีวิตในการทดลองนั้นไม่ใช่สิ่งที่ผิดหากเรานำเขามาใช้ให้คุ้มค่ากับชีวิตของเขาหรือสิ่งบางอย่างที่เขาต้องเสียไป และยังมีอีกมากที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม เช่น การแบ่งปันความรู้ก็ถือเป็นหลักการจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์ หากเรายึดถือปฏิบัติตามหลักการจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์แล้วเราก็สามารถเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ดีและมีคนพอใจยอมรับข้อสรุปของเรา

อ้างอิง

<http://www.sarakadee.com/web/modules.php?name=Sections&op=viewarticle&artid=83> สารคดีชีวิตและงานอันยิ่งใหญ่ของชายผู้หนึ่ง สืบค้นเมื่อ 15/12/2554

<http://www.doctor.or.th/node/8422> การกวาดล้างโรค สืบค้นเมื่อ 12/12/2554

www.krooree.com/classroom/sciethics/sciethics01.htm หลักการจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์ สืบค้นเมื่อ 1/12/2554